

nejša tehnološka sredstva, da bo vzpostavil elektronsko h mrežo, v kateri bo nastala podatkovna zbirka vseh tistih šol v Evropski skupnosti, ki imajo v učnih načrtih klasične predmete. Prav tako bo zbiral podatke o vseh univerzitetnih tečajih iz klasičnih študij in o delu drugih ustanov, ki se ukvarjajo z antiko. Vsi ti podatki bodo na voljo na spletni strani.

2. Pomembna naloga centra bo pospeševati poučevanje klasičnih predmetov na ravni srednjih šol. Menimo, da je ta naloga pomembna, ker bodo klasične študije pri študentih zelo povečale zmožnost oblikovati in izražati svoje poglede na zadeve, pomembne za različne vidike naše družbe. Center bo lahko širil podatke o novih izobraževalnih pristopih in učnih metodah. Krepil bo tudi sodelovanje med univerzami.

3. Enako pomembna naloga centra mora biti tudi podpora poučevanju in raziskovanju v klasičnih študijah na univerzitetni ravni ter v drugih akademskih in kulturnih ustanovah. Center mora zlasti spodbujati raziskovanje in sodelovanje med mladimi znanstveniki iz različnih delov Evropske skupnosti.

4. Center se ne sme posvečati samo kakovosti klasičnih študij, ampak tudi širšemu razumevanju antične civilizacije v današnji družbi, ne samo za dijake in študente, ampak tudi za učence se odrasle.«

Udeleženci so v spomenici izrazili prepričanje, da bo minister za šolstvo Republike Grčije upošteval priporočila, ki jih je dala konferenca, in da bo ministrstvo za šolstvo Republike Italije, ki bo od Grčije prevzela predsedstvo Evropske skupnosti, dano pobudo podprlo in jo dokončno uresničilo.

Matjaž Babič

JERA IVANC, PERZEJ.

Lutkovno gledališče Ljubljana, 14. 3. 2003.

Režija: Jaka Ivanc; kostumografija: Patricija Čičmir; scenografija: Matej Filipčič; glasba: Davor Herceg; koreografija: Miha Lampič; luč: Miran Udovič. V glavnih vlogah: Aljoša Koltak (Peter); Martina Maurič Lazar (Irena).

Tema tega zapisa, prvotno objavljenega v diskusijski skupini Agor@, je tudi v okviru revije Keria »popularizacija antike«, njegov povod pa dogodek, ki je – vsaj po mojem prepričanju in spominu – eden najbolj kvalitetnih prispevkov k tej popularizaciji. Že uvodo-

ma naj poudarim, da je ta vidik izrazito omejen, obroben, skorajda hermetičen; kvaliteta nove predstave je ravno v tem, da njeno strateško bistvo ni didaktično (čeprav v njej nastopa cela enciklopedija grških mitoloških junakov).

Peter in njegova mlajša sestra Irena zamudita predstavo, brezhibno urejena mama ju v zadnjem hipu stlači v sredino prve vrste. Klepetanje med občinstvom zdaj počasi potihne, toda predstava se noče začeti. Irena ne strpi več, rada bi videla Perzeja, svojega junaka iz sanj. Skoči na oder, Peter za njo, pokukata za zaveso, in že je odrska utvara resničnost. Toda med igralci, kaznovanci v Hadu, Perzeja ni.

Tako ju pouči Sizif, ki pomembno sprijaznjen, z vsem službenim dostojanstvom, v zaničevanju do živih kotali svojo skalo. Irenino iskanje se nadaljuje, prav tako Petrovo »samoiskanje«, ki so ga sprožile identitetne dileme ob vstopu v odrski svet. Srečata Tantara, Harona, Orfeja kot hipersenzibilnega rockerja, Herakla kot omejenega mišičnjaka – skratka travestija mita v duhu grške komedije, satirske igre in helenizma, a vse to še vedno v barvitom prostoru mita, ki vseskozi ostaja tudi prostor odrske iluzije. Petru naposled pomaga »do sebe« skeptični intelektualec Prometej, sam Peter pa preslepi tri Graje, da mu povedo, kje je Meduza. Tako Irena najde svojega junaka Perzeja ... toda s pošastjo se mora namesto njega spoprijeti Peter, kajti »lepotec« Perzej, ta princ iz Ireninih sanj, je v resnici nekakšen estradni žigolo, ki se podaja samo v vnaprej dobljene boje. Boj z zmajem ne pride v poštev, Andromeda, ki se sonči priklenjena na morsko skalo, pa ni posebej težavna osvojitev. Ireninih sanj o princu je konec. A kaj bi s princi, oni bi se tako in tako samo poljubljali.

Na kulturnem obrobju, kjer se je po paradoksu znašla naša »neživljenjska«, »okostenela« stroka, se mi ob tem porajajo naslednji malo pomembni razmisleki (in celo nekaj preračunljivih upov). Po zunanji odmevnosti je kvantitativni domet take predstave nekje med hollywoodskimi spektakli in knjigo. Najbrž nekoliko bliže knjigi; vendar je po drugi strani tudi občinstvo

za spoznanje bolj »relevantno« od tistega, ki je *Gladiatorju* in *Herkulu* vnaprej zagotovljeno. A če zanemarimo kriterij množičnosti, lahko *Perzej* temu občinstvu dá vse kaj drugega kot omejnjeni spektakli. Celó z ozkega stališča šolske, didaktične popularizacije lahko služi za zgled.

Strateško »naciljana« popestritev pouka latinščine in grščine se zelo pogosto izteče v banalno in razvidno pootročenje in ponedolženje sicer preveč suhoparne in »neživljenjske« snovi. Morda pa je očitek neživljenjskosti včasih upravičen? Medtem ko sta drugod na sporedu francoska revolucija in Kafka (naključno izbrana primera), skušamo pri nas izjeme v ablativu privednikov tretje deklinacije popestriti z Romulovo volkuljo, pregovori in opisom term. Otroke skušamo popejljati nazaj v »zibelko evropske kulture« tako, da jim antiko ponudimo v obliki poučne igrache – take, ki so jo zasnovali didaktični strokovnjaki in po pravilu že prvi dan obleži v kotu. To seveda ni kritika kake čisto določene šolske prakse, ampak abstrakten negativni zgled, s katerim skušam ilustrirati vrednost nove otroške predstave. Didaktičnega »spusta« v otroštvo, kot si ga predstavljamo odrasli, v njej ni. Jeri Ivanc, Jaku Ivancu in drugim sodelavcem pri predstavi je uspelo odpreti perspektivo od spodaj navzgor. Skozi otroške oči se svet mita kaže v vsej barviti lepoti, obenem pa kot subtilna denunciacija banalnosti in slabega okusa, ki vladata v svetu odraslih. Med iskalki samega sebe in iskalkami princa iz sanj.